

Høringsbrev - forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriftene

1. Bakgrunn for forslag til endringer

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/27/EU av 26. februar 2014 endrer fem arbeidsmiljødirektiv, rådsdirektiv 92/58/EØF, 92/85/EØF, 94/33/EF, 98/24/EF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/37/EF for å tilpasse dem til forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger (CLP).

Direktiv 2014/27/EU er inntatt i EØS-avtalen gjeldende fra 1.11.2014 med en implementeringsfrist 1. juni 2015. Direktivet innebærer at arbeidsmiljøforskriftene må oppdateres.

Bakgrunn og gjeldende rett

Som følge av vedtakelsen av forordning (EF) 1272/2008 (CLP) om klassifisering, merking og emballering av kjemikalier, må det gjøres språklige endringer samt oppdatere henvisninger i fem gjeldende direktiv på arbeidsmiljøområdet. Dette for å tilpasse direktivene til CLP-forordningen.

Direktiv 2014/27/EU endrer følgende arbeidsmiljødirektiver:

- Rådsdirektiv 92/58/EØF av 24. juni 1992 om minimumskrav til sikkerhets- og/eller helseskilting på arbeidsplassen (niende særdirrektiv i henhold til artikkel 16 nr. 1 i direktiv 89/391/EØF (direktivet er en del av EØS-avtalen),
- Rådsdirektiv 92/85/EØF av 19. oktober 1992 om iverksetting av tiltak som forbedrer helse og sikkerhet på arbeidsplassen for gravide arbeidstakere og arbeidstakere som nylig har født eller som ammer (tiende særdirrektiv i henhold til artikkel 16 nr. 1 i direktiv 89/391/EØF, direktivet ble besluttet innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 57 av 31. mai 2002),
- Rådsdirektiv 94/33/EF av 22. juni 1994 om vern av unge personer på arbeidsplassen (direktivet ble besluttet innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 43 av 28. juni 1996),
- Rådsdirektiv 98/24/EF av 7. april 1998 om vern av arbeidstakernes helse og sikkerhet mot risiko i forbindelse med kjemiske agenser på arbeidsplassen (fjortende særdirrektiv i henhold til artikkel 16 nr. 1 i direktiv 89/391/EØF, direktivet ble besluttet innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 97 av 16. juli 1999) og
- Europaparlaments- og Rådsdirektiv 2004/37/EF av 29. april 2004 om vern av arbeidstakere mot risiko ved å være utsatt for kreftfremkallende eller arvestoffskadelige stoffer i arbeidet (sjette særdirrektiv i henhold til artikkel 16 nr. 1 i direktiv 89/391/EØF, direktivet ble besluttet innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 134 av 21. oktober 2005).

Ved forordning (EF) 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger (CLP) innføres FNs Globale harmoniserte system (GHS) for klassifisering og merking av kjemikalier i

EU. Etter disse reglene må leverandører av kjemiske stoffer og blandinger informere brukerne om farene ved kjemikalier. Dette skal skje i form av harmoniserte piktogram, risiko- og sikkerhetssetninger på merkeetiketter. Formålet med dette er å informere brukerne av farlige kjemikalier om potensielle skadevirkninger ved kjemikaliene. Arbeidsgiver bruker blant annet denne informasjonen til å kartlegge risiko og sette i verk vernetiltak på arbeidsplassen for å beskytte arbeidstakernes helse og sikkerhet.

De fem arbeidsmiljødirektivene som endres refererer alle til EUs klassifiserings- og merkeregelverk, som er utfaset for stoffer og som utfases for stoffblandinger fra 1. juni 2015. Ettersom dette regelverket vil bli opphevet og erstattet av CLP-forordningen, er det foreslått å tilpasse språket og henvisningene i de fem arbeidsmiljødirektivene til CLP-forordningen.

Endringene vil opprettholde nåværende beskyttelsesnivå for arbeidstakerne, uten å innføre nye krav.

De fem arbeidsmiljødirektivene er gjennomført i norsk rett i arbeidsmiljøforskriftene. Disse må derfor oppdateres. Arbeidsmiljøforskriftene består av forskriftene:

- forskrift om organisering, ledelse og medvirkning av 6. desember 2011 nr. 1355
- forskrift om utforming og innretting av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) av 6. desember 2011 nr. 1356
- forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) av 6. desember 2011 nr. 1357
- forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier) av 6. desember 2011 nr. 1358
- forskrift om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr og kjemikalier (produsentforskriften) av 6. desember nr. 1359
- forskrift om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område (forskrift om administrative ordninger) av 6. desember 2011 nr. 1360

Arbeidstilsynets vurderinger og forslag

I Norge er EUs stoffdirektiv og EUs stoffblandingsdirektiv gjennomført ved forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier (merkeforskriften), mens CLP-forordningen er gjennomført ved forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Merkeforskriften vil gjelde parallelt med CLP-forskriften fram til 1. juni 2015, da merkeforskriften vil bli opphevet.

Direktiv 2014/27/EU medfører at det er behov for å gjøre språklige endringer samt å oppdatere henvisninger i arbeidsmiljøforskriftene. Arbeidstilsynet har utarbeidet forslag til endringer i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning, arbeidsplassforskriften, forskrift om utførelse av arbeid og forskrift om tiltaks- og grenseverdier for å gjennomføre direktivet i norsk rett. Forslag til forskriftsendringer er ikke av materiell art.

Arbeidstilsynet har innarbeidet en ny bokstav b) i forskrift om utførelse av arbeid § 31-1 første ledd for å tydeliggjøre registreringsplikten når det gjelder arbeidstakere som er eller kan bli eksponert for kreftfremkallende prosesser eller kjemikalier som frigjøres i prosesser.

Forslag til endring av arbeidsplassforskriften § 7-4 følger ikke direkte av gjennomføring av direktiv 2014/27/EU i norsk rett, men er foreslått av harmoniseringshensyn.

Begrepet «tiltaksverdi» er opphevet for kjemikalier fra 1. januar 2015. Der dette begrepet fortsatt er benyttet i forskrift om utførelse av arbeid, er dette foreslått fjernet.

Forslag til forskriftsendringer innebærer i hovedsak:

- henvisning til forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)
- henvisning til forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier utgår
- begreper og klassifiseringer tilpasses begrep benyttet i CLP-forordningen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslag til endringer innebærer oppdatering av henvisninger samt språklige endringer for å bringe formuleringer i samsvar med begreper i CLP-forordningen.

Presiseringene i arbeidsmiljøforskriftene vil ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

2. Forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriftene

I forskrift av 6. desember 2011 nr. 1355 om organisering, ledelse og medvirkning foreslås følgende endringer:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV (direktiv 76/769/EØF endret ved direktiv 2003/53/EF og direktiv 1999/77/EF), vedlegg VII nr. 1 (direktiv 2005/36/EF endret ved direktiv 2006/100/EF, forordning (EF) nr. 1430/2007, forordning (EF) nr. 755/2008 og forordning (EF) nr. 279/2009), vedlegg XVIII nr. 8 (direktiv 89/391/EØF), nr. 9 (direktiv 89/654/EØF), nr. 10 (direktiv 2009/104/EF), nr. 11 (direktiv 89/656/EØF), nr. 15 (direktiv 2000/54/EF), nr. 16b (direktiv 92/57/EØF), nr. 16c (direktiv 92/58/EØF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 16d (direktiv 92/85/EØF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 16f (direktiv 92/104/EØF), nr. 16h (direktiv 98/24/EF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 16ja (direktiv 2002/44/EF), nr. 16jb (direktiv 2003/10/EF), nr. 16je (direktiv 2006/25/EF) og nr. 29 (direktiv 94/33/EØF endret ved direktiv 2014/27/EU).

§ 12-6 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) arbeid som medfører eksponering for *stoffer og stoffblandinger* som oppfyller kriteriene for klassifisering etter forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av *stoffer og stoffblandinger (CLP)* i en eller flere av følgende fareklasser og farekategorier med en eller flere av følgende faresetninger:
- akutt giftighet, kategori 1, 2 eller 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331),
 - etsende for huden, kategori 1A, 1B eller 1C (H314),
 - brannfarlige gasser, kategori 1 eller 2 (H220, H221),
 - aerosoler, kategori 1 (H222),
 - brannfarlige væsker, kategori 1 eller 2 (H224, H225),
 - eksplosive varer, kategori «Ustabile eksplosive varer», eller eksplosive varer i gruppe 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 (H200), H201, H202, H203, H204, H205),
 - selvreaktive stoffer og blandinger, type A, B, C eller D (H240, H241, H242),
 - organiske peroksider, type A eller B (H240, H241),
 - spesifikk målorgantoksisitet – enkelteksponering, kategori 1 eller 2 (H370, H371),
 - spesifikk målorgantoksisitet – gjentatt eksponering, kategori 1 eller 2 (H372, H373),
 - sensibiliserende ved innånding, kategori 1, underkategori 1A eller 1B (H334),
 - sensibiliserende ved hudkontakt, kategori 1, underkategori 1A eller 1B (H317),

- *kreftfremkallende egenskaper, kategori 1A, 1B eller 2 (H350, H350i, H351),*
- *kjønnsцелеmutagenitet, kategori 1A, 1B eller 2 (H340, H341),*
- *reproduksjonstoksisitet, kategori 1A eller 1B (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df).*

Dette gjelder enten stoffet eller stoffblandingen er klassifisert i medhold av nevnte forskrift eller ikke.

§ 12-6 første ledd bokstav e skal lyde:

- e) arbeid som medfører eksponering for *kreftfremkallende stoffer, stoffblandinger eller følgende prosesser eller som frigjøres i disse:*
- *arbeid som innebærer fremstilling av auramin,*
 - *arbeid som innebærer eksponering for polisykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) som forekommer i sot, tjære eller bek,*
 - *arbeid som innebærer eksponering for støv, røyk eller tåke som utvikles under røsting og elektrolytisk raffinering av nikkelråstein,*
 - *arbeid som innebærer fremstilling av 2-propanol ved sterkt sur prosess,*
 - *arbeid som medfører eksponering for støv fra harde tresorter,*

§ 12-6 første ledd bokstav h og i oppheves.

§ 12-6 første ledd nåværende bokstav j til w, blir ny bokstav h til u.

§ 12-6 første ledd bokstav l skal lyde:

- l) arbeid i tanker, bassenger, reservoarer eller med analyseflasker som inneholder kjemiske faktorer omhandlet i bokstavene *d til g.*

I forskrift av 6. desember 2011 nr. 1356 om utforming og innretting av arbeidsplasser og arbeidslokaler foreslås følgende endringer:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 9 (direktiv 89/654/EØF), nr. 10 (direktiv 2009/104/EF), nr. 13 (direktiv 90/270/EØF), nr. 15 (direktiv 2000/54/EF), nr. 16b (direktiv 92/57/EØF), nr. 16c (direktiv 92/58/EØF *endret ved direktiv 2014/27/EU*), nr. 16f (direktiv 92/104/EØF), nr. 16h (direktiv 98/24/EF *endret ved direktiv 2014/27/EU*) og nr. 16jb (direktiv 2003/10/EF).

§ 5-4 første ledd bokstav n skal lyde:

n) Arealer, rom eller inngjerdede områder for lagring av store mengder helsefarlige, brannfarlige eller eksplosjonsfarlige stoffer eller stoffblandinger *skal* angis med et passende sikkerhetsskilt valgt blant dem som er oppført i § 5-7 nr.2) eller merkes som fastsatt i § 5-13, med mindre merkingen av de enkelte pakker eller beholdere er tilstrekkelig for dette formålet. Dersom det i § 5-7 ikke finnes et egnet sikkerhetsskilt for å varsle om farlige kjemiske stoffer eller stoffblandinger, skal det relevante farepiktogrammet brukes som fastsatt i forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) jf. forordning (EF) nr. 1272/2008 vedlegg V.

§ 5-7 nr. 2 andre ledd gjøres følgende endringer:

Skiltet «Skadelig eller irriterende stoff» oppheves.

Det hitsettes en fotnote til skilt «Generell fare» som lyder: *Dette fareskiltet skal ikke brukes for å varsle om farlige kjemiske stoffer eller stoffblandinger med unntak av de tilfellene der fareskiltet brukes i samsvar med § 5-14 for å markere lagringssteder for farlige stoffer eller stoffblandinger.*

§ 5-13 skal lyde:

Beholdere som brukes på arbeidsplassen til kjemiske stoffer eller stoffblandinger klassifisert som farlige etter forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP), beholdere som brukes til lagring av slike stoffer eller stoffblandinger, samt synlige rørledninger som inneholder eller transporterer slike stoffer eller stoffblandinger, skal være merket med relevant farepiktogram i samsvar med nevnte forskrift, jf. forordning (EF) nr. 1272/2008 vedlegg V.

Merkingen skal plasseres på den eller de synlige sider og i form av skilt, selvklebende merker eller påmalte symboler.

Rørledninger skal være merket med pil som viser strømrretningen og med fareskilt som viser hvilke stoffer eller stoffblandinger som transporteres gjennom rørledningen. Rørledningene skal i tillegg være merket med fargekode.

Merkingen som brukes på rørledninger skal plasseres lett synlig i nærheten av de farligste punktene som ventiler, flenser eller koblinger og med passende avstand.

Første ledd får ikke anvendelse på beholdere som brukes på arbeidsplassen i kortere perioder eller beholdere med innhold som ofte skiftes ut, forutsatt at det treffes alternative tilfredsstillende tiltak, spesielt informasjon og/eller opplæring, som sikrer samme vernenivå.

Merkingen nevnt i første ledd kan:

- *erstattes av sikkerhetsskilter fastsatt i § 5-7 nr. 2, med bruk av samme piktogrammer eller symboler. Dersom det ikke finnes et egnet sikkerhetsskilt i § 5-7 nr. 2, skal det relevante farepiktogrammet brukes, som fastsatt etter forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) jf. forordning (EF) nr. 1272/2008 vedlegg V.*
- *utfylles med tilleggsopplysninger, som navn på og/eller formel for det farlige stoffet eller den farlige stoffblandingen og opplysninger om risikoen.*
- *for transport eller flytting av beholdere på arbeidsplassen, utfylles eller erstattes med skilting som brukes i hele EØS-området for transport av farlige stoffer eller stoffblandinger.*

Overskriften på § 5-18 skal lyde:

§ 5-18 Helsefarlig atmosfære

§ 7-2 andre ledd skal lyde:

Ventilasjon som innebærer resirkulering av luft som inneholder kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier og fra lokaler hvor det utføres varmt arbeid er ikke tillatt.

§ 7-4 skal lyde:

§ 7-4 Hygieniske tiltak ved kontakt med farlige stoffer og stoffblandinger

På arbeidssted der det håndteres helsefarlige stoffer og *stoffblandinger* med fare for søl og sprut, skal det være mulighet for spyling med rikelige mengder rent vann.

Det skal være øyespylingsmuligheter i umiddelbar nærhet av arbeidsstedet.

Det skal være vaskemuligheter i eller i umiddelbar nærhet av arbeidslokaler hvor arbeidstakere kan bli eksponert for kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier.

I forskrift av 6. desember 2011 nr. 1357 om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav foreslås følgende endringer:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 4 (direktiv 76/769/EØF endret ved direktiv 2003/53/EF og direktiv 1999/77/EF), vedlegg VII nr. 1 (direktiv 2005/36/EF endret ved direktiv 2006/100/EF, forordning (EF) nr. 1430/2007, forordning (EF) nr. 755/2008, forordning (EF) nr. 279/2009 og forordning (EU) nr. 213/2011), vedlegg XVIII nr. 5 (direktiv 2009/148/EF), nr. 9 (direktiv 89/654/EØF), nr. 10 (direktiv 2009/104/EF), nr. 11 (direktiv 89/656/EØF), nr. 12 (direktiv 90/269/EØF), nr. 13 (direktiv 90/270/EØF), nr. 14a (direktiv 2004/37/EF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 15 (direktiv 2000/54/EF), nr. 16b (direktiv 92/57/EØF), nr. 16c (direktiv 92/58/EØF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 16d (direktiv 92/85/EØF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 16f (direktiv 92/104/EØF), nr. 16h (direktiv 98/24/EF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 16ja (direktiv 2002/44/EF), nr. 16jb (direktiv 2003/10/EF), nr. 16je (direktiv 2006/25/EF), nr. 16jg (direktiv 2010/32/EU).

§ 1-3 nr. 2 bokstav c siste strekpunkt skal lyde:

- som i arbeidet kan bli eksponert for kjemikalier, unntatt kravene om beredskapsplan, helseundersøkelse, omplassering og *krav til* register over kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier og bly

§ 1-4 første ledd nr.4 definisjon av arvestoffskadelige kjemikalier oppheves.

§ 1-4 første ledd nåværende nr.4 til nr. 37 blir ny nr. 3 til nr. 36.

§ 1-4 første ledd nr. 15 farlige kjemikalier skal lyde:

15) *farlige kjemikalier:* Kjemikalier som kan utgjøre en fare for arbeidstakers sikkerhet og helse;

- alle kjemikalier som oppfyller kriteriene for *klassifisering etter* forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Dette gjelder enten kjemikaliet er klassifisert i medhold av nevnte *forskrift* eller ikke. Stoffer som bare er skadelige for det ytre miljø, omfattes ikke av denne forskriften.
- kjemiske stoffer som det er fastsatt *en grenseverdi for*,
- øvrige kjemikalier som kan utgjøre en risiko for arbeidstakernes sikkerhet og helse.

§ 1-4 første ledd nr. 17 forplantningsskade skal lyde:

17) forplantningsskade: stoffer eller stoffblandinger som oppfyller kriteriene for klassifisering som reproduksjonstoksisk slik det er fastsatt i forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) jf. forordning (EF) nr. 1272/2008 i vedlegg I. Følgende betraktes som forplantningsskade:

- en skade på forplantningsevnen (*reproduksjonstoksisitet*) ved at en persons evne til å få friske og velskapte barn er helt eller delvis, varig eller forbigående ødelagt som følge av påvirkninger i arbeidsmiljøet,
- en skade eller sykdom påført barnet som følge av påvirkninger forut for fødselen eller påvirkninger gjennom morsmelken,

§ 1-4 første ledd nr. 28 kreftfremkallende kjemikalier og prosesser skal lyde:

28) kreftfremkallende kjemikalier og prosesser: stoffer eller stoffblandinger som oppfyller kriteriene for klassifisering som kreftfremkallende etter forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) jf. forordning (EF) nr. 1272/2008 i vedlegg I. Følgende prosesser eller kjemikalier som frigjøres i prosessene, betraktes også som kreftfremkallende:

- fremstilling av auramin,
- arbeid som innebærer eksponering for polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) som forekommer i sot, tjære eller bek,
- arbeid som innebærer eksponering for støv, røyk eller tåke som utvikles under røsting og elektrolytisk raffinering av nikkelråstein,
- fremstilling av 2-propanol ved sterkt sur prosess,
- arbeid som medfører eksponering for støv fra harde tresorter,

Ovennevnte opplisting er ikke fullstendig eller til hinder for at andre prosesser kan anses som kreftfremkallende.

§ 1-4 første ledd nr. 37 skal lyde:

37) mutagene kjemikalier: stoffer eller stoffblandinger som oppfyller kriteriene for klassifisering som kjønnsellemutagen etter forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) jf. forordning (EF) nr. 1272/2008 i vedlegg I.

§ 3-1 andre ledd bokstav h skal lyde:

h) *grenseverdier*

§ 3-6 andre ledd skal lyde:

Berørte arbeidstakere og deres representanter skal straks informeres om overskridelsen av *grenseverdien* for forurensning av kjemikalier i arbeidsatmosfæren.

§ 3-11 skal lyde:

§ 3-11 *Særlige tiltak ved arbeid med kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier*

Hvis det ikke er teknisk mulig å erstatte kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier og prosesser i samsvar med forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 10-1, skal det benyttes et lukket system. Hvis det ikke er teknisk mulig å benytte et lukket system, skal det sørges for at eksponeringen blir så lav som mulig, og på et fullt forsvarlig nivå.

Ved oppbevaring og transport av kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier, skal det benyttes lukkede beholdere som er tydelig merket og om mulig forseglet.

Kun de arbeidstakerne som skal utføre arbeid, herunder renhold og reparasjoner, skal få adgang til de arbeidslokalene hvor arbeidstakere kan bli eksponert for kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier.

Det skal benyttes passende advarsels- og sikkerhetsskilting for å avgrense områder hvor det er risiko for eksponering for kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier. Skilt om røykeforbud skal plasseres på områder hvor arbeidstaker kan bli eksponert for kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier.

§ 3-13 første ledd skal lyde:

Arbeidsgiver skal sørge for at beholdere og emballasje for farlige kjemikalier som blir fremstilt, pakket, brukt eller oppbevart i virksomheten er fullt forsvarlig merket på norsk med kjemikaliets navn, *farepiktogram* og *faresetninger*. I særlige tilfeller kan *farepiktogram* og *faresetning* utelates.

§ 3-16 første ledd skal lyde:

Avfall som inneholder kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier skal samles i lukkede beholdere som er tydelig merket.

§ 3-17 første ledd bokstav a og g skal lyde:

Når arbeidstaker kan bli eksponert for kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier, skal arbeidsgiver sørge for at det blir satt i verk tiltak for å sikre at:

- a) arbeidstakerne ikke spiser, drikker, bruker tobakk mv. i arbeidslokaler som kan være forurenset med kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier,
- g) arbeidstøy og personlig verneutstyr som kan være forurenset med kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier, ikke tas med i spiserom eller liknende, eller tas med hjem,

Overskriften til § 31-1 skal lyde:

§ 31-1 Register over arbeidstakere utsatt for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier og bly

§ 31-1 første ledd skal lyde:

Arbeidsgiveren skal sørge for at det føres register over:

- a) arbeidstakere som er eller kan bli eksponert for kreftfremkallende eller *mutagene* kjemikalier klassifisert som *Carc. 1A*, *Carc 1B*, *Muta. 1A* eller *Muta. 1B* etter forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).
- b) arbeidstakere som er eller kan bli eksponert for kreftfremkallende stoffer, stoffblandinger eller følgende prosesser eller som frigjøres i disse:
 - arbeid som innebærer fremstilling av auramin,
 - arbeid som innebærer eksponering for polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) som forekommer i sot, tjære eller bek,
 - arbeid som innebærer eksponering for støv, røyk eller tåke som utvikles under røsting og elektrolytisk raffinering av nikkelråstein,
 - arbeid som innebærer fremstilling av 2-propanol ved sterkt sur prosess,
 - arbeid som medfører eksponering for støv fra harde tresorter,
- c) arbeidstakere som arbeider med bly og blyforbindelser.

I forskrift av 6. desember 2011 nr. 1358 om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer foreslås følgende endringer:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 3a (direktiv 91/322/EØF), nr. 14a (direktiv 2004/37/EF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 15 (direktiv 2000/54/EF), nr. 16h (direktiv 98/24/EF endret ved direktiv 2014/27/EU), nr. 16j (direktiv 2000/39/EF), nr. 16ja (direktiv 2002/44/EF), nr. 16jb (direktiv 2003/10/EF), nr. 16jd (direktiv 2006/15/EF), nr. 16je (direktiv 2006/25/EF) og nr. 16jf (direktiv 2009/161/EU).

Følgende endringer i anmerkninger i *Vedlegg 1: Liste over grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren* skal lyde:

M: Kjemikalier som skal betraktes som *mutagene*.

R: Kjemikalier som skal betraktes som *reproduksjonstoksiske*.

T: Takverdi er en øyeblikksverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et *kjemikalie* i pustesonen som ikke skal overskrides.